

HİRS ÖLÇEĞİ'NİN (HÖ) TÜRK KÜLTÜRÜNE UYARLANMASI
ADAPTATION OF THE AMBITION SCALE (AS) TO TURKISH CULTURE

Dr. Öğretim Üyesi Ekrem Sedat ŞAHİN

ORCID ID: 0000-0002-2499-1617

Uzm. Psi. Dan. Ahmet AYVAZ

ORCID ID:0000-0003-0186-3986

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı.

ÖZET

Bu araştırmada; Hirschi ve Spurk (2021) tarafından geliştirilen Hırs Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması ve psikometrik niteliklerinin test edilmesi amaçlanmıştır. Hırs, insanı hem önemli kişisel ve toplumsal kazanımlara götürebilecek yüksek bir erdem hem de kişisel kazanımlar uğruna başkalarına acı çektirebilecek bir kusur olarak görülmüştür. Hırs; başlangıçta istikrarlı bir kişisel eğilim olarak kavramsallaştırılmış; "başarı, kazanım ve muaffakiyet için ısrarlı ve genelleştirilmiş çaba" veya "kararlılıkla takip edilen yükselme arzusu" olarak tanımlanmıştır. Hırs kavramı; eğitim, iş hayatı, spor ve siyaset gibi çeşitli sosyal bağlamlarda son derece önemli bir yapı olarak görülmektedir. Nitekim birçok araştırmacı, hırsın çok çeşitli iş ve kariyer davranışları ve sonuçları üzerinde önemli etkileri olması gerektiğini savunmuştur. Bu bağlamda hırs yapısını ölçen bir ölme aracının kültürümüze uyarlanmasının önemli olduğu düşünülmüştür. Buna bağlı olarak Hirschi ve Spurk (2021) tarafından geliştirilen Hırs Ölçeği'nin kültürümüze kazandırmak için ilgili yazarlarla iletişime geçilerek uyarlama izni alınmıştır. Hırs Ölçeği, beş maddeden oluşan tek boyutlu beşli likert (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Tamamen Katılıyorum) tipinde bir ölçme aracıdır. Uyarlama sürecinde ölçek maddeleri en az yüksek lisans eğitimini tamamlamış beş İngilizce dil uzmanı tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Çeviri işleminin ardından maddeler üzerinde değerlendirmeler yapılarak Türkçe sentez form oluşturulmuştur. Daha sonra sentez form üç ayrı dil uzmanı tarafından orijinal dile çevrilmiş ve geri çeviri form ile orijinal form arasında anlam birliğinin sağlandığı görülmüştür. Elde edilen nihai formdaki maddelerden biri şu şekildedir: “*Büyük işler başarmak benim için çok önemlidir.*”

Çeviri işlemlerinin ardından, yapı geçerliğini incelemek amacıyla Hırs Ölçeği; 111'i ergen, 159'u üniversite öğrencisi ve 158'i yetişkin olmak üzere toplam 428 katılımcıya uygulanmıştır. Uygulamadan elde edilen veriler ile Doğrulayıcı Faktör Analizi gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS, R Studio; lavaan ve semTools paketleri kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS, R Studio; lavaan ve semTools paketleri kullanılmıştır. Tahmin yöntemi olarak MLR tahmin yöntemi tercih edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda; teorik açıdan uygun görülen bir modifikasyon neticesinde modelin veriye iyi uyum gösterdiği ($\chi^2(4)=12.69$, $p<.05$, CFI=.98, TLI=.96, SRMR=.030, RMSEA=.076) ve madde faktör yüklerinin .54 ile .87 arasında olduğu görülmüştür. Ayrıca yakınsak geçerliğini değerlendirmek üzere AVE ve CR değerleri de incelenmiştir. AVE

değerinin .47, CR değerinin ise .82 olduğu görülmüştür. AVE değeri .50'nin altında olsa dahi CR değerinin .70'in üzerinde olması yakınsak geçerlilik için yeterli kanıt oluşturmaktadır. Ayrıca Hırs Ölçeği'nin benzer ölçek geçerliliğini incelemek amacıyla Kısa Azim Ölçeği'nin Gayrette Israr Alt Boyutu kullanılmıştır. Her iki ölçme aracı 91 katılımcıdan oluşan bir gruba uygulanmış elde edilen veriler ile ölçeklerin toplam puanları arasındaki ilişki incelenmiştir. Analiz sonucunda Hırs Ölçeği ile Azim Ölçeği'nin Gayrette Israr Alt Boyutu arasında anlamlı bir ilişki olduğu ($r = .59$, $p < .001$) görülmüştür. Hırs Ölçeği'nin güvenilirliği iç tutarlılık kapsamında incelenmiştir. Bu kapsamda hesaplanan Cronbach alfa kat sayısının .78 olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda Hırs Ölçeği'nin Türk kültüründe ergen, beliren yetişkin ve yetişkin örneklemelerinde kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Hırs, Hırs Ölçeği, Geçerlilik, Güvenilirlik

ABSTRACT

In this study, it was aimed to adapt the Ambition Scale developed by Hirschi and Spurk (2021) to Turkish culture and test its psychometric properties. Ambition has been seen as both a high virtue that can lead to important personal and social gains and a vice that can make others suffer for the sake of personal gains. Ambition was initially conceptualised as a stable personal tendency; it was defined as "persistent and generalised striving for success, achievement and excellence" or "the desire for promotion pursued with determination". The concept of ambition is seen as an extremely important construct in various social contexts such as education, business life, sports and politics. Indeed, many researchers have argued that ambition should have significant effects on a wide range of work and career behaviours and outcomes. In this context, it was considered important to adapt an instrument measuring the construct of ambition to our culture. Accordingly, in order to adapt the Ambition Scale developed by Hirschi and Spurk (2021) to our culture, the relevant authors were contacted and adaptation permission was obtained. The Ambition Scale is a one-dimensional five-point Likert (1=Strongly Disagree, 5=Strongly Agree) type measurement tool consisting of five items. In the adaptation process, the scale items were translated into Turkish by five English language experts who completed at least a master's degree. After the translation process, the Turkish synthesis form was created by making evaluations on the items. Then, the synthesis form was translated into the original language by three different linguists and it was seen that there was a unity of meaning between the back translation form and the original form. One of the items in the final form is as follows: "*It is very important for me to achieve great things.*" Following the translation process, the Ambition Scale was administered to a total of 428 participants, including 111 adolescents, 159 university students and 158 adults, in order to examine its construct validity. Confirmatory Factor Analysis was performed with the data obtained from the application. SPSS, R Studio, lavaan and semTools packages were used to

analyse the data. SPSS, R Studio; lavaan and semTools packages were used to analyse the data. MLR estimation method was preferred as the estimation method. As a result of confirmatory factor analysis, it was found that the model fit the data well ($\chi^2(4)=12.69$, $p<.05$, CFI=.98, TLI=.96, SRMR=.030, RMSEA=.076) and the item factor loadings were between .54 and .87. In addition, AVE and CR values were also analysed to evaluate convergent validity. It was observed that the AVE value was .47 and the CR value was .82. Even if the AVE value is below .50, the CR value being above .70 constitutes sufficient evidence for convergent validity. In addition, in order to examine the similar scale validity of the Ambition Scale, the Persistence in Endeavour Subdimension of the Short Perseverance Scale was used. Both measurement tools were applied to a group of 91 participants and the relationship between the data obtained and the total scores of the scales was analysed. As a result of the analysis, it was found that there was a significant relationship between the Ambition Scale and the Persistence in Endeavour Subdimension of the Perseverance Scale ($r=.59$, $p<.001$). The reliability of the Ambition Scale was analysed within the scope of internal consistency. Cronbach's alpha coefficient calculated in this context was found to be .78. In line with these results, it can be said that the Ambition Scale is a valid and reliable measurement tool that can be used in adolescent, emerging adult and adult samples in Turkish culture.

Key words: Ambition, Ambition Scale, Validity, Reliability